

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың ұлғалық оку бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оку жылына арналған ұйымдастырылған іс-арекеттің перспективалық жоспары

Бізім беру үйімі (балабакша)

Топ: органды топ

Балалардың жасы: 3 жаста.

Жоспардың қорыту кезеңі: желтоқсан айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-арекет	Ұйымдастырылған іс-арекеттің міндеттері
Желтоқсан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - деңе жаттыгуларын орындауда кімыгушылықтарын ояту; - иегізгі кімыл түрлері: жұру, жүгіру, сокіру, пактыру мен жағып алу, ешбектеу мен ормелуді орындаудың каршайым дагыларын жетілдіру; - мадени-гигиеналық дәгуілдерді қалыптастыру; - кімылдарды белсенді орындауды дамыту және кімылдарды үйлестіру, деңе жаттыгуларына кызыгушылыққа болу; - денсаулықты ынгайтута ықпал етстің деңе сапаларын: ептілік пен шашыңдықты дамыту; - күрделістарымен кімылдарды обындарды бірге обнауга, озара он карындағына жасауда болу; - спорттық жабдықтарды колдануда клаузіздікті қамтамасыз ету. <p>Жүгіру. Бірқалыпты, алғын үшінмен, санта бір-бірден, кілімнің бір жағынан екінші жағынан, әр түраі бағытта: тұра, шебер бойымен, «жыланша», шиширап жүгіру; белгілі бір тапсырымдарды орындау арқылы: токтап жүгіру, белгі бойынша көрестілген жерге жүгіру; карынды «өзертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), токтамай бағу карынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар. Кеудеге арналасын жаттыгулар:</p>

- деңгесі бір-біріне басынан жогары (артқа және алға) беру, жан-жазда (солға- онға) бұрылу;
- солға, онға бұрылу (отырган жатыпта);
- аякты көтеру және тусыру, аяқтарды козгалту (шалқасынан жатқан жыныста);
- аякты бүтін және созу (бірге және кезекзен), шалқасынан жатқан жыныстарды бұрылған, етпелінен жату және көрісінше; ишкестердің жогары көтеріл, колдан жиынтақса осып тиесінен (етпелінен жатқан жыныста).

Дербес жыныздардың белсенділігі.

Жыныларды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, деңгетар, шаршармен ез бетінше обнауга ынталандыру. Ормелуу, сибектеге дәндүлдердегі, етпілікті, жылдамдықты дамыту, жынылдарды мәнерлі орындауда баулу.

Спорттық жаттыгулар.

Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес тобеден сырғанау.

Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суга түсү, жүтіру, обнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тисті жағдайлар болған кезде).

Мадени-гигиеналық дәндүлдердің жыныстары.

Мадени-гигиеналық дәндүлдердің жетілдіру, тамактану, жұныну көзінде каршылым мәнсүлік дәндүлдердің жыныстары.

Озін-озі қызмет корсету дәндүлдері.

Озін-озі қызмет корсетуге деген үмтілісін колдану: белгілі реттілікен кийнүте және шешінүте, тісті тазалаута, ұзынтылышқа, химілдегі олқылымдарды байсаута, оларды срестектің кимтімей немесе ез бетінше реттеуге, ас ішү күралдардың орынмен колданута баулу.

Салынатты «емір салты» дәндүлдердің жыныстары.

Сейім мүшелерін ажыратуға және атауга (көз, күдак, мұрын, ауыз) үйрету, озарлық ағзаданы ролі және оларды қалай коргаута, күтүте болыттыны туралы түсінік беру (ұстак заттарды күзакта, мұрынға тынызу). Денсаулықтың кризисінің туралы түсінікті дамыту, ауырмауга, пенсаудықты сактауда ынталаныруды, «салынатты «емір салты» және оны ұстану

туралы азинном түсініктер беру. Адамның денсаулығын пайдалы (көгөйстер, жемістер, сұт ойымдар) және зиянд тағамдар (тәттілер, балшур, тәтті таҳдалан сұсындар) тураны бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (тангертенгі жаттыгу, шынықтыру, спорттық және күммәтты ойымдар) мен ұйқыдан пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін изгайтап жаттыгуармен таныстыру. Ойнан денсаулық жағдайы туразы ерекшеге айту, науқастантан көзге дарігерге кирылғы, смыруду көзеттіңін болу.

Шынықтыру-шынықтыру шаралары.

Балалардың денсаулығын жүле жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды шығалдана отырып, шынықтыру шараларының хесептің жүзеге асыру.

Балаларды үй-жайда жөніл кіммәтten жүргүте үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауала болу үзіншігін қамтамасыз ету. Серуенде күммәтты ойымдар мен дәне жаттыгуарына кіткесуға

кызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттыгуар мен масаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікі таза ауда болуын қамтамасыз ету. Ересектің комегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағыларын қалыптастыру. Тыныс ату жаттыгуарын жасау.

Сойлеуді дамыту

- балаларды из бетінше сойлеуте үйрету;
- түрлі балалар еректесінде балалардың бір-бірімен сойлесуіне жағдай жасау;
- әрір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу.

Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.

Дауысты (а, о, е) және кейбір дауыссыз (и-б, к-к, т-д) дыбыстарды анық айтту, дыбыстардың артикуляциясын пакталу және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сойлеу карының езгерту кабілетін дамыту: бауу сойлеу, жаңылтаптар айтту.

Сөздік көр.

Балалардың создік корын ойындар мен ойны жаттыгуары арқылы көнегіту, сөздік коры

заттардын саласы мен киисттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншылдар, тым, ах күм, ысыс, жинақ) және ерекше белгілері бойынша жалпылауны сөздермен байту, карата-корса мәғыналады сөздерді - антонимдердің синонимдеріндең оңайлығынан.

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Сөздердің жіктелудің, септегелінешің көрінісінде, көзінде, астында, артында, жаңында тарзда хөмекші сөздермен берге колдану, зат есімдердің жекеше, кипе түрдес, етістістердің көзін және откен шакта колдану.

Байланыстырып сөйлеу.

Ересектердің сезін тыңдау және түсінігүй, сөйлеу адебиінің тиісті формаларын дұрыс колдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру.

Көркем адебиет

- шешендейкке, азеби тілле сөйлеуге баулу;
- казак халық азы адебиеті шығармаларымен, салт-жастурлерімен, мадениетімен таныстыру;
- базалтар адебиетіне, театр оземіне қызыгуышылысты қалыптастыру.

Таныс кітаптардагы суреттерді базалармен берге карастыру, оларға суреттердің мағұмы туралы эмоционалды түрде айтту, базалардың пікірлерін тыңдау.

Жана өртөгілерді, ынғамаларды, озынларды тыңдаудың белгілі болуте, олардың математикалық әрекеттердің дамуын биологията, шығарманың кейінкерлеріне жанашыратын тынытуға тарбиезу. Базалармен кейінкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттердің салдарын талызызу.

Базалардың тақсияттар мен шағын олесіндөрін жаңқа айттуға үйрету.

Казак тілі

- артикуляциялық және дауыс аппаратынын, есту кабілеттің дамуына ықпал ету;
- карым-кітапас мәдениеттің, көркем кабылдау мен эстетикалық танымта тарбиселу.

Тілдік ламытушы орта.

Базалардың ересектермен және құрластарымен карым-кітапас жасаудың жағдай жасаудың бір-бірмен күнделікті еркін обында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен

әрекеттері турады көзсүтеге, ортақ тақырыпта жиғемелесүтеге, сұрастарға жуаш беруге, өз бетінше кітаптың көрнектілігін анықтауды, елімін алған зоррі мен калдауын болжауды, салымдасуды, етіншілік, мұрзаныңның белдірушілігін сыйнайтуға, адебияттың салыстыруға, құрметтермен есімімен толық, дұрыс штутта баулу.

Сөйлеудің лыбыстық мәдениеті.

Артикуляциялық және лыбыстық аппаратты, сөйлеу көлігіне тыныс атуды, естуді дамыту, Көрнекіліккен немесе көрнекіліккіз «өзіне айтылған» сөзді тыңдау және түсінүлі дамыту, Казих тілінс тән ә, ө, ү, ұ лыбыстардың оздігінен дұрыс айттуға баулу.

Сөздік кор.

Аудыск сөйлеуде түрлі базалар әрекеттерінде коршаған орта заттардың мән табигат шысадарынан атауларын оздігінен колдануды калыптастыру. Баланың сөздік корыны дамытуда, сәхемдік, тақшадар, жонылтпашыларды жаттуута баулу.

Тәлдін грамматикалық құрылымы.

Жуан және жишикте түбір сөздерді ажырату, оларды көншін түрде колдануға үйресту. Бұйрық работы етістіктердің жекелей колдануға баулу (бир, кел, айт).

Байланыстырылған сөйлеу.

Аудыск сөйлеудің кешкіншілік түрлерін мемгерту, балалардың ешеріне айтылған сөзді, лікірді түсінүін калыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлесу үлгілерін есте сактап, жиғемелесе болуға баулу.

Математика негізделері

- каратайным математикалық ұмылдардың калыптастыру;
- бакылау арқылы коршаған орта заттарының санды, пішінін, шамасын, олардың көзіндегі орналасуын ажыратуға үйреку;
- заттарды зерттеуге қызыгуышылықты оқту, жаңаны тануга, «өзіне сенімділікке баулу;
- командада жұмыс істей болуға даярлайдыру;
- көрнекі-киммәлдік ойлауды және шытармашылық қындауды дамыту.

Шама.

Екі заттың олшемі бойынша (ұзаң-киска, биік-алса, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері

	<p>Карама-карын және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруды шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шиомасы бойынша) бір затты екінші затмен беттестіру және жаңына көп тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру натижелерін ұзындығы бойынша ұзын-жыныс, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша біек-аласа, бірдей, тең, жалпы шиомасы бойынша үлкен-кіші соңғармен белгілеу.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды коршаган ортадығы заттардың атиударымен және озарым міндеттерімен таныстыру, таным заттарды ажыратуға үйрету; - отбасының, туған ажырасын, Отаңға деген сұйбіспеншілікке, ересекшірге құрмет көрсете білуге, хіндерге жаңашыр болуға тәрбиелеу; - сабектің натижесінде құрметпен жауапта тәрбиелеу, көмек көрсету институтін колдану; - тірі және ол табигат туралы білімдерін байту; - табигатта қоюініздікті сакшу (сашырауқұлақтар мем изолектор жемеу, жаңуарларға тәнислеу); - құммен, сумен, килемен, ұсақ заттармен обындарда қоюіңіз әрекет ету даярлышын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашынау, заттарды құлашы, мұрынға тұқтапу); - табигатта сұйбіспеншілік және камкорлық жасауда баулу.
Күрестіру	<ul style="list-style-type: none"> - кираптайым заттарды, күбыльастарды, пішіндерді, түстерді, беліктердің орналасуын бере отырын, бейнелеу даярларын қалыптастыру, көз бен қодын үйлесімін замыту. Күрестірілген күрестіктер кираптайым сабабалығта, суреттегі үлтисіне кирип жертеуте және кірпіштерді, тистабидаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықстан бекіту тәсілдерін колданып, ол бетінше күрестіруга мүмкіндік беру, олай түрғынған күршілісін талдауда бауду.
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу инерінде қызыгуышылдық қалыптастыру, шыгармашылық обзары мем көзделуын замыту;

	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелсүз арекеті мен оның изотижесіне эмоционалды жынымын жарым көткес орынту; - бейнелсүз арекетін балалардың қызыгуышылыстарым ескере отырын, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарым из белгіле зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының онер тұмандыларымен, сәндік-қоғанбағынын енерімен таныстыру; - онер тұмандыларына, коршаган шыныбын олемнің эстетикалық жынына қызыгуышылысты тарбиелеу; - бейнелсүз арекеті барысында қауіпсіздікті сәктауда және ешбекорлықта, ұмытынын баулу. <p>Сурет салу кезинде көрсеткішті, қылқаннама жаттықтырай, дұрыс ұстууды үйрету.</p> <p>Қылқаннаммен бокуда оны бокуга анырын батыруды, алғынға артық бокуды құтыныш шетінде қылқаннамды анырын басынан басып, азының жіберіл бокуды, бокудын келесі түсін көзден туғандағы қылқаннамды басқа түссе салмас бұрын жақсылық суға шайып алын, қолданула, жұмытсан қылқаннамды жұмысқа математик немесе кирил мейліндең сүртіп көнтіруді үйрету.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың жауапты бойынша материалдарды, бейнелсүз техникасын (саусақлен, алақанмен, маистимен, сабыншылғын, ермексалбен, кагазбен) таңдауда мүмкіндік беру; - қазақ халқының онер тұмандыларымен, сәндік-қоғанбағынын енерімен таныстыру; - онер тұмандыларына, коршаган шыныбын олемнің эстетикалық жынына қызыгуышылысты тарбиелеу. <p>Кесектерді алақандарының арасында ломалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыстықтар, ойыншылар).</p>
Жалпыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың жауапты бойынша материалдарды, бейнелсүз техникасын (саусақлен, алақанмен, маистимен, сабыншылғын, ермексалбен, кагазбен) таңдауда мүмкіндік беру; - қазақ халқының онер тұмандыларымен, сәндік-қоғанбағынын енерімен таныстыру; - онер тұмандыларына, коршаган шыныбын олемнің эстетикалық жынына қызыгуышылысты тарбиелеу.

	<p>Желімсөудің техникасын үйрету; жөлөнді қысқаламта, мухом жағын алу, жаймалы деймын үзілге жату, жөлімнің көзшастарын сұртуғе майдастықтадану.</p>
Музика	<ul style="list-style-type: none"> - музикага қызыгуышылыстық калыптастыру, шығармашылық облауды мен инкизиуым демніту; - қамық қалонының еңер туындыларымен, сәнсік-жолданбалы еңерімен таныстыру; - еңер туындыларына, көршеген шынының элементтеріндең жетекшілік жағына қызыгуышылысты тарбиелеу.